

Tájékoztató
Szimulációs tervezések elbírálása (kiürítés és hő- és füstelvezetés)
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2023.

1. A szimulációk hatósági elbírálása:

A számítógépes szimulációs programmal ellenőrzött kiürítési megoldás, valamint az egyedileg tervezett hő- és füstelvezetés műszaki megoldás jóváhagyását a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban BM OKF) végzi.

A számítógépes szimulációval végzett vizsgálat jóváhagyása az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet és a TvMI 8.2:2022.06.13. számú Tűzvédelmi Műszaki Irányelv alapján történik. A szimuláció elkészítéséhez szükséges bemeneti adatokat, vizsgálati kritériumokat egyeztetni kell a tűzvédelmi hatósággal a vonatkozó TvMI alapján. Az egyeztetésen elhangzottakat rögzíteni kell, az abban foglaltakat figyelembe kell venni a vizsgálat és a jóváhagyási eljárás során.

Az egyes tűzmelegelőzési hatósági, szakhatósági eljárásokért és szolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 16/2012. (IV. 3.) BM rendelet alapján, a számítógépes szimulációkkal kapcsolatos jóváhagyási ügyekben az ügyfél szolgáltatási díjat köteles fizetni, melynek mértéke 50.000 forint eljárásonként. Az igazgatási szolgáltatási díjat a BM OKF részére (számlaszám: 10023002-00283494) kell megfizetni.

1. Egyeztetési lehetőség:

BM OKF lehetőséget biztosít a beruházók, tervezők részére akár az eljárás megindítása előtt, akár az eljárás közben egyeztetésre. Az egyeztetés során az ügyfelek tájékoztatást kaphatnak az eljárás menetéről, a benyújtandó iratokról, illetve tisztázhatóak a tervezés során felmerült kérdések.

A konzultáció előzetesen egyeztetett időpontban lehetséges. Időpont kérhető a +36-1-469-4112 telefonszámon, vagy az okf.tuzmegelozes@katved.gov.hu e-mail címen.

Az előzőeken túl a számítógépes szimulációval végzett vizsgálat jóváhagyása előtt egyeztetést szükséges lefolytatni – kivéve az OTSZ szerinti követelményektől nem eltérő kiürítési szimuláció készítése esetén, ahol a kiürítés az első szakaszban, legfeljebb 300 fővel megvalósítható – a BM OKF Tűzmelegelőzési Főosztályán. Az egyeztetés során a szimuláció készítőjének kell javaslatot tennie az alkalmazni kívánt megoldásokra.

1.1. Tűz- és füstterjedés vizsgálatkor az egyeztetésnek az alábbiakra kell kiterjednie:

- a) szimuláció célja;
- b) tűz alapterülete, hőteljesítménye (MW);
- c) hőfejlődésgörbe megválasztása vagy az éghető anyagok égési jellemzői;
- d) cellaméret nagysága;
- e) beépített tűzjelző és tűzoltó berendezés kialakítása, lefedettsége;
- f) oltóhatás figyelembe vétele;
- g) anyagok füstfejlesztő képessége;
- h) hő- és füstelvezetés, füstszakaszok kialakítása, (elhelyezése, nagysága, füstköteny);
- i) tűzeseti vezérlések;
- j) külső hőmérséklet, szélirány figyelembe vétele;
- k) szimuláció futtatási ideje;

- l) kiürítési normaidő (első szakasz, második szakasz);
- m) tűzoltóság távolsága az épülettől, vonulási ideje, szerelési idő;
- n) vizsgálati verziók;
- o) tűzhelyszínek (száma min. 2 db, de bonyolult, eltérő kialakítású szintekkel rendelkező épület esetén egyedileg kell meghatározni);
- p) egyéb peremfeltétel meghatározása, amely konkrét esetben szükséges.

1.2. Menekülési vizsgálatkor az egyeztetésnek az alábbiakra kell kiterjednie:

- a) szimuláció célja;
- b) kiürítési idők meghatározása (funkció, tervezett létszám, első és második ütem, stb.);
- c) kiürítés során figyelembe vehető kijáratok, lépcsők;
- d) kiürítendő személyek fizikai tulajdonságainak meghatározása;
- e) kiürítendő személyek max. haladási sebességének meghatározása;
- f) mozgássérült személyek menekítése;
- g) menekülés előtti időtartam meghatározása;
- h) riasztási módok;
- i) vizsgálati verziók;
- j) elrendezési vizsgálatok száma (min. 2 db, a többszörös szimuláció nem szükséges, ha a szimulációs feladat során nem várható véletlenszerű elrendeződés, mindenki fix helyen dolgozik nincs vendégforgalom);
- k) program futtatási módszere függ az adott szimulációtól, ezért a hatósággal kell egyeztetni egyéb peremfeltétel meghatározását, amely adott konkrét esetben szükséges

2. Az elbírálásához szükséges dokumentumok:

- a) a kérelem, amelyben rögzítésre kerül többek között, mely jogszabály alapján, illetve melyik jogszabályi pont ellensúlyozásának bizonyítására készítették a számítógépes szimulációt;
- b) a szimulációs program validálását bizonyító dokumentáció;
- c) az igazgatási szolgáltatási díj befizetés igazolása;
- d) a hatósággal előzetesen tartott egyeztetés során keletkezett dokumentációk, amelyek tartalmazzák a szimuláció beviteli paramétereit;
- e) az építészeti kialakítást ismertető dokumentáció (mérrethelyes építészeti alaprajzok, metszetek);
- f) a szimuláció szöveges elemzése;
- g) a szimulációs modellt és az eredményeket bemutató file-ok (a modellt tartalmazó adathordozó a hatóságnál irattárazásra kerül).

3. A szimulációs vizsgálatok dokumentálása:

3.1. A dokumentációnak általánosan az alábbiak részletezésére kell kiterjednie:

- a) a szimulációs program megnevezése, verziószám megjelöléssel;
- b) a modellezés célja, elérni kívánt eredmények;
- c) az épület, épületrész rövid leírása, elsősorban a tűzvédelmi paraméterek, valamint a hő- és füstelvezetést, vagy a kiürítést befolyásoló tényezők ismertetése;
- d) a kiindulási adatok rögzítése (előzetes egyeztetés alapján);
- e) a modelltér jellemzőinek leírása;
- f) a szimuláció eredményének bemutatása (szöveges leírással, képekkel, a hő- és füstelvezetés, vagy a kiürítés szempontjából fontos időpontok és helyszínek részletezésével);

- g) Az üzemeltetéshez szükséges intézkedési javaslatok;
- h) A szimuláció céljának figyelembevételével a kapott eredmények értékelése a vonatkozó követelmények relációjában.

3.2. Hő- és füstelvezetés esetén továbbá:

- a) az épület, épületrész területére korábban a hő- és füstelvezetéssel kapcsolatos engedélyek (eltérési engedély), szimulációs dokumentációk, egyeztetések, meglévő és egyben megmaradó hő- és füstelvezető rendszer elemek ismertetése;
- b) alaprajzok, metszetek, amelyeken láthatók a hő- és füstelvezetéssel kapcsolatos építészeti, gépészeti kialakítások (füstkötény, elvezető, légpótló nyílások, JET ventilátorok, tűzoltói beavatkozási pontok), akár különböző elrendezési, berendezési szituációkban;
- c) a beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések tulajdonságainak ismertetése;
- d) a beépített tűzjelző berendezés tüzeseti vezérléseinek ismertetése;
- e) a modellezett területen várhatóan előforduló éghető anyagok fajtája és elhelyezkedése;
- f) a hő- és füstelvezető és friss levegő utánpótlásra szolgáló rendszerek mérete, teljesítménye;
- g) az alkalmazott késleltetések és a rendszer elindításához szükséges nyitási idő;
- h) mesh (hálófelbontás).

3.3. Kiürítés esetén továbbá:

- a) az épület, épületrész, szabadterület területére korábban kiürítéssel kapcsolatos engedélyek (eltérési engedély), szimulációs dokumentációk, egyeztetések;
- b) alaprajzok, amelyeken láthatók a menekülés során figyelembe vett útvonalak tulajdonságai, berendezési tárgyak, kiürítési útirányok, menekülési útvonalak akár különböző elrendezési, berendezési szituációkban;
- c) a kapcsolódó épületrészek, szabadterek tulajdonságainak ismertetése;
- d) a bent tartózkodók riasztásának módja;
- e) a mozgáskorlátozott személyek várható jelenlétének ismertetése.

4. Fontos időpontok, amelyeket vizsgálni szükséges a szimulációkban:

4.1. Tűz- és füstterjedés vizsgálatok

- a) a tervezett/telepített beépített tűzjelző berendezés jelzése;
- b) a tervezett/telepített beépített tűzoltó berendezés indulása;
- c) kiürítési idő; beavatkozás időpillanata.

4.2. Menekülés vizsgálatok

- a) jogszabály szerint megengedett normaidők;
- b) épületrészek elhagyása;
- c) a teljes épület elhagyása;
- d) szakaszos kiürítés esetén a külön riasztási időpillanatok.

5. A szimulációk eredményei:

5.1. A hatóság a kiürítést igazoló szimuláció eredményét jóváhagyja ha

- a) a kiürítési normaidőn belül vagy
- b) tűz- és füstterjedés figyelembevételével a helyiség, tűzszakasz, épület, építmény kiüríthető.

5.2. A hatóság a hő- és füstelvezetés megfelelőségét igazoló szimuláció eredményét jóváhagyja, ha

- a) a kiürítési normaidőn belül a kijáratokhoz vezető útvonalon, menekülési útvonalon a látótávolság 15 méter alá nem süllyedt;
- b) tűztől 25 méternél nagyobb távolságban a látótávolság 5 méternél kisebb nem lehet a tűzoltók beavatkozási útvonalán abban az időpillanatban, amikor a tűzoltó elkezd az oltást;
- c) a beavatkozás során a veszélyeztetett térbe belépő tűzoltók, a helyiségbe tervezett belépési ponttól számított legrövidebb útvonalon a haladást akadályozó szerkezetek, berendezési tárgyak figyelembe vételével meg tudják közelíteni a tűzfészket;
- d) nem alakult ki az anyagok meggyulladását veszélyeztető hőmérséklet a vizsgált éghető anyag körül.
- e) a menekülés során a személyeket 60 C°-nál nagyobb hőmérséklet nem éri.

6. Ügyintézési határidő:

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 41. § és 50. § (2) bekezdés b) pontja alapján hiánytalanul előterjesztett kérelem és mellékletei esetén, valamint ha a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott és nincs ellenérdekű ügyfél, a BM OKF sommás eljárásban 8 napon belül döntést hoz.

Az Ákr. 41. § (2) bekezdése alapján, ha a hatóság megállapítja, hogy az (1) bekezdésben meghatározott bármely feltétel nem áll fenn, a sommás eljárás szabályait mellőzi, áttér teljes eljárásra és a 43. § (1) bekezdés alapján az eljárás megindításától számított nyolc napon belül

- a) a kérelmet visszautasítja, az eljárást megszünteti vagy érdemben dönt,
- b) a beadvány elintézését függőben tartja, vagy az eljárás felfüggesztése vagy szünetelése iránt intézkedik, vagy
- c) szükség esetén – szakhatóságot keres meg, rendelkezik a tényállás tisztázásához szükséges előre látható eljárási cselekményekről, hiánypótlásra hív fel.

Az Ákr. 44. §-a alapján, ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. Az Ákr. 62. §-a szerint, ha döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. Amennyiben a hatósági eljárásban hiánypótlási felhívás kiadása, vagy a bizonyítási eljárás, illetve a tényállás tisztázása szükséges, a teljes eljárás ügyintézési határideje 60 nap.

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás esetén: 42 nap vagy külön jogszabályban meghatározott ügyintézési határidő.

7. Jogorvoslat:

A döntés közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a határozatban meghatározott Törvényszéknek címzett, de az első fokú döntést hozó hatósághoz benyújtott keresettel. A közigazgatási per illetéke 30 000 forint.

8. Vonatkozó jogszabályok:

- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet
- Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet
- Az egyes tűz megelőzési hatósági, szakhatósági eljárásokért és szolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 16/2012. (IV. 3.) BM rendelet
- TvMI 8.5:2022.06.13. számú Tűzvédelmi Műszaki Irányelv

9. Záradék:

A tájékoztatóban foglaltak – a 60/1992. (XI. 17.) AB határozat értelmében – nem tekinthetők jogi iránymutatásnak, állásfoglalásnak, így kötelező erővel nem bírnak. Az Alkotmánybíróság határozata szerint *„a központi állami szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó állásfoglalásokhoz joghatás nem fűződik, azoknak kötelező ereje nincs. A különböző jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása, és az ezekkel való irányítás gyakorlata alkotmányellenes”*.

A tájékoztatót a BM OKF Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezete a jogszabályban foglalt követelmények teljesítésének elősegítése érdekében adta ki, melyeket minden esetben az egyedi ügyre vonatkozóan kell megfelelően alkalmazni.